

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U002955

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-06-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кириєнко Олександр Геннадійович

2. Oleksandr H. Kyriienko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1633-3892

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: «Педагогіка і методика середньої освіти. Фізична культура»; «Педагогіка вищої школи»

Місце роботи здобувача: Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125237

Місцезнаходження: вул. Гетьманська, Мелітополь, Мелітопольський р-н., 72312, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 15088

Повне найменування юридичної особи: Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125237

Місцезнаходження: вул. Гетьманська, Мелітополь, Мелітопольський р-н., 72312, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125237

Місцезнаходження: вул. Гетьманська, Мелітополь, Мелітопольський р-н., 72312, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.15, 14.43.45, 14.09.37, 14.09.91

Тема дисертації:

1. Педагогічна система формування здоров'язберезувальної компетентності дорослого населення в Сполучених Штатах Америки (друга половина XX – початок XXI століття)
2. Pedagogical System for the Formation of Health-Preserving Competence of the Adult Population in the United States of America (the Second Half of XX – to the Beginning of XXI Century)

Реферат:

1. Дисертаційне дослідження присвячено комплексному історико-педагогічному аналізу педагогічної системи формування здоров'язберезувальної компетентності дорослого населення в Сполучених Штатах Америки у другій половині XX – на початку XXI століття. Актуальність теми зумовлена необхідністю пошуку ефективних механізмів формування відповідального ставлення до здоров'я в умовах сучасних соціальних викликів, а також потребою модернізації системи освіти дорослих в Україні на основі передового міжнародного досвіду. У роботі досліджено теоретико-методологічні засади формування здоров'язберезувальної компетентності дорослого населення, уточнено зміст базових понять: «здоров'я», «здоров'язбереження», «здоров'язберезувальна компетентність», «здоровий спосіб життя», «освіта

дорослих». Встановлено, що еволюція наукових підходів до розуміння здоров'я відбувалася від біомедичної моделі до соціально-педагогічної та компетентнісної парадигм, у межах яких здоров'я розглядається як комплексний показник фізичного, психічного, соціального та духовного благополуччя особистості. На основі історико-педагогічного аналізу виявлено, що у США в досліджуваний період відбувся перехід від лікувально орієнтованої моделі охорони здоров'я до профілактично-освітньої парадигми. Формування здоров'язбережувальної компетентності дорослого населення поступово стало важливою складовою державної політики у сферах громадського здоров'я, освіти дорослих, фізичної культури та спорту. Доведено, що зазначений процес має системний характер і ґрунтується на взаємодії освітніх, медичних, соціальних та громадських інституцій. У дослідженні здійснено ґрунтовний аналіз базових складових педагогічної системи формування здоров'язбережувальної компетентності дорослого населення США. Визначено роль державних стратегій, програм і нормативних документів, спрямованих на підвищення рівня фізичної активності населення, розвиток культури здорового способу життя та формування грамотності з питань здоров'я. Встановлено важливе значення діяльності громадських організацій, які забезпечують популяризацію здоров'язбережувальних практик, профілактику захворювань та залучення різних соціальних груп до оздоровчих програм. Особливу увагу приділено дослідженню потенціалу закладів вищої освіти у формуванні здоров'язбережувальної компетентності дорослих. З'ясовано, що сертифікаційні програми американських університетів виступають ефективним інструментом неформальної та безперервної освіти, забезпечуючи можливість професійного й особистісного розвитку у сфері здоров'язбереження відповідно до сучасних суспільних потреб. У результаті дослідження спроектовано структурну модель педагогічної системи формування здоров'язбережувальної компетентності дорослого населення США. Модель включає чотири взаємопов'язані компоненти: державно-законодавчий, педагогічно-формувальний, освітньо-інформаційний та результативний. Такий підхід дозволив комплексно відобразити механізми функціонування досліджуваної системи та її вплив на формування відповідального ставлення до здоров'я. Проведений порівняльний аналіз засвідчив, що американська система характеризується децентралізованим управлінням, міжсекторальною взаємодією, широким використанням неформальної освіти, корпоративних оздоровчих програм, цифрових технологій та мотиваційних механізмів. Натомість в Україні система формування здоров'язбережувальної компетентності дорослого населення перебуває на етапі розвитку, що супроводжується недостатньою координацією між суб'єктами освітньої та оздоровчої діяльності та переважанням медико-орієнтованого підходу. Наукова новизна дослідження полягає у здійсненні цілісного історико-педагогічного та системного аналізу формування здоров'язбережувальної компетентності дорослого населення США як складової гуманітарної та освітньої політики держави. Обґрунтовано сучасні тенденції розвитку цієї системи, розкрито генезу її базових компонентів та удосконалено критерії оцінювання сформованості здоров'язбережувальної компетентності. Практичне значення роботи полягає у можливості використання отриманих результатів для вдосконалення системи освіти дорослих в Україні, розроблення освітніх програм, підготовки фахівців соціальної, освітньої та спортивно-оздоровчої сфер, а також створення державних і регіональних програм здоров'язбереження. Запропоновані підходи сприятимуть підвищенню ефективності формування здорового способу життя та покращенню якості життя дорослого населення України.

2. The dissertation research is devoted to a comprehensive historical and pedagogical analysis of the pedagogical system for the formation of health-preserving competence of the adult population in the United States of America in the Second Half of XX – to the Beginning of XXI Century. The relevance of the topic is due to the need to find effective mechanisms for forming a responsible attitude to health in the conditions of modern social challenges, as well as the need to modernize the adult education system in Ukraine based on advanced international experience. The work explores the theoretical and methodological principles of forming health-preserving competence of the adult population, specifies the content of the basic concepts: "health", "health preservation", "health-preserving competence", "healthy lifestyle", "adult education". It is established that the evolution of scientific approaches to understanding health occurred from the biomedical model to the socio-pedagogical and competence paradigms, within which health is considered as a complex indicator of the physical, mental, social and spiritual well-being of

the individual. Based on historical and pedagogical analysis, it was found that in the USA, during the period under study, there was a transition from a treatment-oriented model of health care to a preventive and educational paradigm. The formation of health-preserving competence of the adult population gradually became an important component of state policy in the areas of public health, adult education, physical culture and sports. It was proven that this process is systemic in nature and is based on the interaction of educational, medical, social and public institutions. The study carried out a thorough analysis of the basic components of the pedagogical system for the formation of health-preserving competence of the adult population of the USA. The role of state strategies, programs and regulatory documents aimed at increasing the level of physical activity of the population, developing a culture of a healthy lifestyle and forming health literacy was determined. The importance of the activities of public organizations that ensure the popularization of health-preserving practices, disease prevention and involvement of various social groups in health programs was established. Particular attention is paid to the study of the potential of higher education institutions in the formation of health-preserving competence of adults. It was found that certification programs of American universities act as an effective tool of informal and continuing education, providing the opportunity for professional and personal development in the field of health care in accordance with modern social needs. As a result of the study, a structural model of the pedagogical system for the formation of health-preserving competence of the adult population of the United States was designed. The model includes four interrelated components: state-legislative, pedagogical-formative, educational-informational and effective. This approach allowed for a comprehensive reflection of the mechanisms of functioning of the studied system and its impact on the formation of a responsible attitude to health. The comparative analysis conducted showed that the American system is characterized by decentralized management, intersectoral interaction, widespread use of informal education, corporate health programs, digital technologies and motivational mechanisms. In contrast, in Ukraine, the system of forming health-preserving competence of the adult population is at the stage of development, which is accompanied by insufficient coordination between the subjects of educational and health-improving activities and the predominance of a medically-oriented approach. The scientific novelty of these results lies in the fact that, for the first time a holistic historical-pedagogical and systemic analysis for the formation and development of health-preserving competence of the adult population of the USA in Second Half of XX – to the Beginning of XXI Century as components of the direction of the humanitarian and educational policy of the state. The current trends in the development of this system are substantiated, the genesis of its basic components is revealed, and the criteria for assessing the formation of health-preserving competence are improved. The practical significance of the work lies in the possibility of using the results obtained to improve the adult education system in Ukraine, develop educational programs, train specialists in the social, educational, and sports and recreation spheres, as well as create state and regional health-preserving programs. The proposed approaches will contribute to increasing the effectiveness of forming a healthy lifestyle and improving the quality of life of the adult population of Ukraine.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Інформаційні та комунікаційні технології

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Кириєнко О., Мединський С. Законодавче регулювання як складова формування здоров'язбережувальних компетентностей дорослого населення в США. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). 3К(162) 23-24 березня 2023. Київ. С.173-179. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.3K\(162\).35](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.3K(162).35)

- 2. Кириєнко О., Мединський С. Ретроспектива становлення громадських організацій США, пов'язаних із формуванням здоров'язбережувальних компетентностей дорослого населення. Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету серія: педагогіка 2(31) грудень 2023, Запоріжжя, С. 48 – 54. <https://doi.org/10.33842/22195203-2024-02-15-2-31-48-54>
- 3. Кириєнко О., Мединський С. Сертифікаційні програми як вагома складова до- та післядипломної освіти дорослих (на прикладі США). «Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)»: журнал. №5(23). Київ. Червень 2024. С. 1137-1153. [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-5\(23\)-1137-1153](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-5(23)-1137-1153)
- 2024-5(23)-1137-1153 4. Кириєнко О., Мединський С. Особливості впровадження сертифікаційних програм у провідних закладах вищої освіти Сполучених Штатів Америки як складової до- та післядипломної освіти дорослих. Науково-практичний журнал «НАУКА І ОСВІТА». Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Одеса. Випуск 3, 2024. С. 31-37. <https://doi.org/10.24195/2414-4665-2024-3-5>
- 5. Кириєнко О., Мединський С. Базові складові системи формування здоров'язбережувальної компетентності дорослих в Сполучених Штатах Америки. «Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)»: журнал. Травень 2025. № 5(51) 2025. Київ. С. 689 – 702. [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-5\(51\)-689-702](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-5(51)-689-702)
- 6. Кириєнко О. Законодавча система щодо освіти дорослих та формування здоров'язбережувальної компетентності в Сполучених Штатах Америки. «Суспільство та національні інтереси» (Серія «Освіта/Педагогіка»). Жовтень 2025. №10(18). Київ. С. 149-159. [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-10\(18\)-149-159](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-10(18)-149-159)
- 7. Кириєнко О. Перспективні напрямки застосування конструктивних ідей системи формування здоров'язбережувальної компетентності дорослого населення Сполучених Штатів Америки в Україні. «Актуальні питання у сучасній науці» (Серія «Педагогіка»). Квітень 2026. № 4(46). Київ. С. 2707-2716. [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2026-4\(46\)-2707-2716](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2026-4(46)-2707-2716)
- 8. Кириєнко О.Г, Мединський С.В., Проценко А.А. Університетський спорт у США крізь призму національної студентської спортивної асоціації. Quality of life in global and local contexts: values, innovation, and multidisciplinary dimensions, 29-30 листопада 2023, Akademia Nauk Stosowanych Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu, Польща, С. 723-730
- 9. Кириєнко О.Г., Проценко А.А. Категорія «компетентність» у фокусі педагогічного дослідження. Соціально-гуманітарний вісник. – 2022. – Вип. 39. – С. 61-63
- 10. Кириєнко О.Г, Мединський С.В. Популяризація здорового способу життя у мас-медіа США. Модернізація педагогічної освіти у глобальному вимірі безпеки соціально-турбулентного світу, Київ, 16 лютого 2023. С. 404-406 <https://doi.org/10.31392/conf.UDU.2023.16.02> URL: <https://eportfolio.kubg.edu.ua/data/conference/11502/document.pdf>
- 11. Кириєнко О., Мединський С., Кумоняєв С. Спрямованість гуманітарної політики США на формування здоров'язбережувальних компетентностей дорослого населення. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Євроінтеграційні орієнтири інноваційного наукового пошуку молоді України», 23-24 червня 2023, Запоріжжя-Мелітополь
- 12. Кириєнко О., Мединський С., Кириєнко М. Пріоритетні напрямки гуманітарної політики США: розвиток компетентностей збереження здоров'я серед дорослого населення. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Євроінтеграційні орієнтири інноваційного наукового пошуку молоді України» (Запоріжжя – Мелітополь, 27-28 червня 2024 р.). Запоріжжя: Видавництво МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2024. С. 109-111
- 13. Кириєнко О. Вплив громадських організацій на формування здоров'язбережувальних компетентностей дорослого населення в США (на прикладі асоціації медичного фітнесу). Current trends in scientific research development. Proceedings of the 3rd International scientific and practical conference. BoScience Publisher. Boston, USA. October 17-19.10.2024. Pp. 246-249. URL: <https://sci-conf.com.ua/iii->

- 14. Кириєнко О. Система управління охороною здоров'я в США: структура та ключові агенції. Міждисциплінарний діалог: молодь, наука, інновації : матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (Запоріжжя – Мелітополь, 18 квітня 2025 р.). – Запоріжжя: Видавництво МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2025. – С.408-411
- 15. Кириєнко О. Психологічна надійність як компонент комплексної системи здоров'язбереження у футболістів. Психологія, фізична культура, спорт та комплексна реабілітація: мультидисциплінарний підхід у вимірі суспільних трансформацій : матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції, м. Ужгород, 13–14 листопада 2025 р. Львів – Торунь : Liha Pres, 2025. – с.61-62
<https://doi.org/10.36059/978-966-397-568-9-15>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: підвищення якості освіти

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мединський Сергій Володимирович
2. Serhii V. Medynskuy

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6082-6566

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125237

Місцезнаходження: вул. Гетьманська, Мелітополь, Мелітопольський р-н., 72312, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Конох Анатолій Петрович

2. Anatolii Konokh

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4283-9317

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ткаченко Вадим Володимирович

2. Вадим В. Ткаченко

Кваліфікація: к.пед.н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0008-9524-0483

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125622

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, Черкаси, Черкаський р-н., 18031, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Муртазієв Ернест Гафарович

2. Ernest H. Murtaziiev

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125237

Місцезнаходження: вул. Гетьманська, Мелітополь, Мелітопольський р-н., 72312, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гаврилова Наталія Володимирівна

2. Nataliya V. Gavrylova

Кваліфікація: к. фіз.вих, доц., 24.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125237

Місцезнаходження: вул. Гетьманська, Мелітополь, Мелітопольський р-н., 72312, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Воровка Маргарита Іванівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Воровка Маргарита Іванівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Григор'єва Яна Вікторівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна